

בוקר אחד אזלו המים בכל הברזים שבבית. המים אזלו בברז שבמטבח, המים אזלו בברז שמעל לכיור במקלחת ואזלו בפעמון של הרוש. גם בברז הקטן שמתחת לרוש המים אזלו.

אימי כבר קמה וגם ששת ילדיה החלו להתעורר בזה אחר זה. לחם שחור כבר החל להיחתך לפרוסות עבות ופרוסות צהובות של גבינה הונחו מעל מריחה של בלו-בנדר במלח. בכל בוקר היה יוצא מהמטבח מגש קטן ועליו כוסות של תה חזק וריחני, אבל בבוקר זה אזלו כל המים בברזים.

ששת ילדיה של אימי נמצאו בדיוק בחופשה מהלימודים, מי מכפר הנוער, מי מהפנימייה הירוקה שבכפר-סבא ומי מפנימיית האבן היוקרתית 'למחוננים' שבירושלים.

אימי ניגשה להעיר את אבי, הבוקר ללא כוס הדורלקס עם הקפה המבושל והמקציף. "ניתקו את המים", אימי אמרה.

אבי התיישב על המיטה במכנסי הפיז'מה ובחולצה הלא מכופתרת, כדרך שנהג בבקרים הרבים שבהם לא יצא לעבודה. הוא מתח את גוו ומלמל משהו בינו לבין עצמו. "מישהו דפק בדלת לפני שניתקו?" הוא שאל.

"לא, אף אחד", אימי ענתה.

"ידעת שהם הולכים לנתק?" שאל אבי אחרי השתהות קצרה.

"אמרתי להם שהילדים בחופש; אמרו שאולי יסדרו בתשלומים."

אבי נעל את נעלי הבית וקם מהמיטה. הוא נכנס למקלחת ופתח את ארון הכלים הגדול, פשפש בתוך אחד הדליים ושלף מתוכו פלאייר-פטנט.

"תביאו סירים ובואו אחריי", הוא אמר לשני בניו הבוגרים.

אבא לקח שני דליים, ירד מהבית, ושני בניו מלווים אותו וסירים בידיהם.

כשהתקרבו לברז כיבוי האש התאים אבי את הבורג שבפלאייר-פטנט, פתח את הברז בעדינות ונתן למים לשטוף לרגע. הדליים והסירים התמלאו, וכשחזרנו הביתה הוצג דלי אחד במקלחת, דלי אחד מחוץ לדלת השירותים והסירים הועמדו במטבח.

מגש קטן ועליו שבע כוסות של תה וכוס אחת של קפה מבושל עשה את דרכו מהמטבח לשולחן.

"מתי נגמר החופש?" שאל אבי את בנו בכורו.

"בעוד שבוע", עניתי.

"בעוד שישה ימים", תיקן אלי שעדיין שיחק בפלאייר-פטנט.

זאת לא הפעם הראשונה שאנחנו מנותקים. כשמנתקים את החשמל אז האמת שזה די נחמד. מדליקים בלילה נרות, הילה ועובריה משחקים בלהפחיד ולהבהיל אחד את השני בכל דרך

* יחזקאל רחמים, פיגומים, הוצאת הקיבוץ המאוחד, ספרי סימן קריאה (2009) עמ' 11-14. הסיפור מובא כאן באדיבות המחבר.

אפשרית, והאמת היא שזה קצת כמו טיול שנתי, או כיבוי אורות מוקדם בפנימייה. אנה אוהב את השקט שהגיתוק מטיל בבית.

כשמנתקים את הגז אז תמיד יש פתילייה בצד. שמים קצת נפט, מנפחים טוב ואפשר לבשל כמה שרוצים. כשמכנינים ביצים ותפוחי אדמה לשבת על הפתילייה, אז אפשר לשים חול בתחתית של הסיר וככה הביצים יוצאות הכי אדומות והכי טעימות שיש. תמיד אהבתי את הרעש של הפתילייה. הרעש הזה מזכיר לי את הסיפורים על הצריף במעברה ועל עץ האיקליפטוס שאבא שתל שם כשהיה קטן, ושפעם הוא ייקח את כולם לבקר שם את העץ, שנהיה ענק בינתיים. לפעמים אבא מדליק גחלים בג'פוף באמצע הסלון וצולה עליהם חצילים. אחר כך הוא מוסיף הרבה שום ופלפל שחור וקצת לימון לבשר החם של החציל, ובשבילי הטעם הנפלא הזה הוא מה שהכי מזכיר גיתוק של גז.

גם להיות מנותקים ממים זה לא כל כך גורא. עד סוף החופש היינו יורדים בכל יום עם דליים, סירים, בקבוקים ופלאייר-פטנט וחוזרים הביתה בשיירה רטובה ועליזה. אבא אמר שלא נבזבז יותר מדי מים כשאנחנו פותחים את הברז-כיבוי כי הכינרת בצרות וכל המדינה צריכים לחסוך. אז היינו משפריצים קצת בזמן שהיינו מחליפים דלי בסיר וסיר בבקבוק, אבל באמת שהשתדלנו לא להכניס את הכינרת לצרות גדולות יותר.

החופש נגמר ולא חזרנו לפנימייה. במקום זה נסענו לעירייה לעשות שביתה. אימא הכינה סל עם אוכל ושתייה, רקפת הביאה איתה את הבובה שאבא קנה לה בשוק הפשפשים ואלי הביא את הכדורגל שהיה צמוד אליו בכל הזדמנות (בזמן האחרון הוא התאמן הרבה בלהקפיץ את הכדור עם העקבים אל מעל הראש).

התמקמנו במבוא אולם הפקידים של מחלקת המים. אימא שמה לתמיד ולרקפת סנדוויצ'ים ביד ושאלה מי עוד רוצה. אחר כך היא נכנסה עם אבא לדבר עם הפקידים. "ילד, אתה מוכן לא לשחק כאן בכדור?" גער אחד הפקידים באלד.

אלי העלה את הכדור לאוויר בעזרת העקב והתחיל להקפיץ אותו על הראש. הכדור ברח והתגלגל בכיוונו של הפקיד, שהתכופף להרימו, אבל אלי מהיר כמו שד, נתן לו להרים רק אוויר.

אבא התחיל להתעצבן אצל אחד הפקידים והפקיד שלנו התלונן בקול, "אני לא מבין מה זה צריך להיות!"

אבי הסתובב בכיוונו של הפקיד שהתלונן ואמר, "אם היה להם מים בבית הם לא היו פה עכשיו. זה מה שזה צריך להיות!"

הפקיד שלנו השתתק והפקיד הרחוק ניסה להסביר משהו לאבי. אבא התחיל לצעוק ועוד ועוד פקידים זרמו מכל עבר אל שולחן המריבה. לקחנו את הסל ונעמדנו כולנו מאחורי אבי, לצד אימי.

"תראה, מר רחמים, אמר אחד הפקידים, "אתה לא שילמת בזמן. עם כל הכבוד, מים זה לא בחינם."

"עוד כמה שנים הילד הולך להיות טייס בצבא," הצביע אבי על בנו בכורו ועדר של פקידים נתן בי את מבטיו, "תסביר לו בשביל איזה מדינה הוא צריך ללכת להיהרג. נו, תסביר לו."

"מר רחמים, תבין – ניסה הפקיד שוב."

אבא קטע את דבריו בצעקות, לא משאירים שישה ילדים בלי מים בחופש. אבא הנחית אגרוף על השולחן וכמה פקידים עפו לצדדים. כשנראה שהדברים יוצאים משליטה, והמצב נהיה אפילו קצת מפחיד, אבא הסתובב בכיווננו, כאילו בדרך אגב, וברגע אחד הפנים שלו נראו רגועות והוא שלח אלינו קריצה לסמן שהכול בסדר, ושלא צריך להיבהל. מנהל מחלקת המים הופיע משום מקום וביקש מאבא להתלוות אליו למשרדו ולהסדיר את העניינים בצורה שקטה, לא ככה ליד הילדים.

עוד באותו היום חזרו המים לברזים, וכבר למחרת חזרנו כולנו ללימודים. בסוף לא נהייתי טייס אבל הספקתי לשרת כמה שנים כקצין בקבע לפני שהחלטתי לעזוב ולחפש לי דרך חדשה. עדיין אין לי ברזים משלי, אבל בדירות השכורות שבהן התגוררתי המים בברזים תמיד זרמו. אבי נפטר ממה שנפטר, והניתוק ההוא לא היה לנו הניתוק האחרון. פעם אחת, בזמן הרצאה ששמעתי באוניברסיטה, שרבטתי לעצמי באחת ממחברות ההגיגים שלי תוכנה דוקרת – 'סיבת המוות: עוני'.

בכל שנה, לפני העלייה לקבר, אני פותח את כל הברזים בדירה עד הסוף ומתיישב לי בתוך עצמי, נותן לברזים לזלוג ולזמזם לי שיר עצוב, וככה, למשך רבע שעה בשנה, לא אכפת לי מכלום, שתישרף הכינרת ושתישרף המדינה, ואף אחד לא מבקש ממני שאסגור, ואיש לא בא לנתק, והמים בברזים אינם אוזלים.